

Briuselis, 2024 m. gegužės 3 d.
(OR. en)

9027/24
ADD 1

Tarpinstitucinė byla:
2016/0225(COD)

CODEC 1243
ASIM 38
RELEX 538

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinį atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatoma Sąjungos lygmens perkėlimo ir humanitarinio priėmimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1147, projektas (pirmasis svarstymas) – Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas = Pareiškimai

Lenkijos Respublikos pareiškimas

1. Lenkijos Respublikos vyriausybė palankiai vertina ES Tarybos, Europos Parlamento ir Europos Komisijos pastangas pasiekti kompromisą dėl visapusiško ir atsakingo Europos Sąjungos atsako į dabartinių migracijos procesų keliamus iššūkius. Kartu pabrėžiame, kad vyriausybė neturėjo realios galimybės dalyvauti derybose dėl Migracijos ir prieglobsčio pakto.
2. Lenkijos Respublikos vyriausybė atkreipia dėmesį į galimybę pagerinti kai kurių migracijos ir prieglobsčio sistemos aspektų valdymą. Tačiau tolesnė pakto sudarančių teisės aktų analizė rodo, kad jais nepakankamai atsižvelgiama į konkrečią valstybių narių, kurios ribojasi su Baltarusija ir Rusija ir dėl to patiria nuolatinį ir didelį spaudimą dėl dirbtinai sukurtų migracijos maršrutų, padėtį. Šiame kontekste verta pažymėti, kad Europos Vadovų Taryba ne kartą, įskaitant 2023 m. gruodžio 14–15 d. išvadas, pabrėžė neigiamas migracijos instrumentalizavimo reiškinio pasekmes ir pasmerkė trečiųjų šalių naudojimąsi migrantais kaip įrankiu politiniais tikslais.

3. Lenkijos Respublikos vyriausybė laikosi pozicijos, kad Migracijos ir prieglobsčio paktu neužtikrinama tinkama atsakomybės ir solidarumo pusiausvyra, o dėl to ateityje galėtų kilti ginčų tarp ES institucijų ir valstybių narių.

4. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Lenkijos Respublikos vyriausybė nusprendė balsuoti prieš visus teisės aktus, patenkančius į pakto taikymo sritį.

Vengrijos pareiškimas

Vengrija tebėra tvirtai įsitikinusi, kad reikia plėtoti bendrą Europos prieglobsčio sistemą, kuria siekiama šalinti pagrindines neteisėtos migracijos priežastis, kuo labiau sumažinti ir galiausiai panaikinti neteisėtos migracijos paskatas ir atgrasyti asmenis, norinčius piktnaudžiauti prieglobsčio sistema, nuo atvykimo į Europos Sąjungą, taip pat numatyti galimybę nagrinėti prieglobsčio prašymus trečiosiose valstybėse remiantis ekstrateritorialumo principu. Kad galėtume pasiekti šiuos tikslus, visų pirma turime pripažinti, kad pasauliniai migracijos iššūkiai negali būti įveikti Europos teritorijoje, todėl turėtume ne importuoti neišsprendžiamas problemas, o teikti pagalbą ten, kur jos reikia.

Kad būtų galima išplėtoti veiksmingą bendrą Europos prieglobsčio sistemą, labai svarbu nustatyti pusiausvyrą tarp atsakomybės ir solidarumo, tačiau manome, kad siūlomais teisės aktais tokia pusiausvyra nepasiekta.

Be to, Vengrija pripažįsta ir propaguoja vyrų ir moterų lygybę pagal Vengrijos pagrindinį įstatymą, Europos Sąjungos pirminę teisę, principus ir vertybes, taip pat iš tarptautinės teisės kylančius įsipareigojimus ir principus. Moterų ir vyrų lygybė Europos Sąjungos sutartyse įtvirtinta kaip viena iš pagrindinių vertybių. Vadovaudamasi tuo, kas išvardyta pirmiau, ir savo nacionalinės teisės aktais, Vengrija atitinkamuose teisės aktuose vartojamą sąvoką „lytis“ (angl. *gender*) aiškina kaip nuorodą į biologinę lytį (angl. *sex*).

Galiausiai, atsižvelgdama į pakartotinį Europos Vadovų Tarybos raginimą, Vengrija ir toliau tvirtai laikosi nuomonės, kad reikia pasiekti bendrą sutarimą dėl veiksmingos migracijos ir prieglobsčio politikos nesukuriant naujų traukos veiksnių.

Atsižvelgiant į pirmiau nurodytas priežastis, Vengrija negali pritarti Reglamento, kuriuo nustatoma Sąjungos lygmens perkėlimo sistema, priėmimui, nes tai yra neatsiejamas iš esmės ydingos sistemos elementas.

Slovakijos Respublikos pareiškimas

Slovakijos Respublika pripažįsta, kad bendra Europos prieglobsčio sistema turi būti reformuota. Itin vertiname visų dalyvavusių pirmininkaujančių valstybių narių pastangas. Tuo pačiu metu suvokiame, kad pasiekti kompromisą buvo nelengva.

Tačiau ypač svarbu, kad neatsitrauktume nuo pozicijų, kurių laikomės ir kurias esame pareiškę jau seniai.

Palankiai vertiname tai, kad pakte daugiausia dėmesio skiriama migracijos priežasčių šalinimui kilmės šalyse, nes tai gali padėti sumažinti spaudimą prie ES išorės sienų.

Manome, kad sėkmingos Europos migracijos politikos prioritetas turėtų būti nuosekli ES išorės sienų apsauga, taip pat veiksminga grąžinimo politika.

Reikėtų imtis visų priemonių, kad būtų užkirstas kelias neteisėtai migracijai ir tuo pačiu padedama tiems, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga.

Pripažįstame, kad privalomų perkėlimo Europos Sąjungoje kvotų idėjos buvo iš esmės atsisakyta, tačiau nesame įsitikinę, ar pateiktais pasiūlymais užtikrinama tinkama solidarumo ir atsakomybės pusiausvyra.

Solidarumas yra vienas iš svarbių migracijos valdymo principų, tačiau manome, kad tik pačios valstybės narės turėtų pasirinkti jo formą. Deja, pasiūlymai neatitinka šio reikalavimo, nes neperkėlus tam tikro skaičiaus prieglobsčio prašytojų privaloma sumokėti finansinius įnašus. Tuo pačiu metu, jei nesilaikoma tam tikrų sąlygų, taip pat tampa privalomos pagal Dublino reglamentą nustatytos atsakomybės kompensacijos. Šie aspektai yra stiprūs traukos veiksniai ir dėl jų sukuriama paskatos antrinei migracijai.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Slovakija balsuoja prieš solidarumo srityje pateiktus pasiūlymus: Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą ir Reglamentą dėl krizinių ir *force majeure* situacijų migracijos ir prieglobsčio srityje.

Kadangi visi pateikti pasiūlymai yra glaudžiai susiję, susilaikome balsuojant ir dėl kitų pasiūlymų.

Čekijos Respublikos pareiškimas

Čekijos Respublika pripažįsta, kad reikalinga dabartinių taisyklių, kuriomis reglamentuojama ES migracijos ir prieglobsčio politika, reforma. Tam tikri iššūkiai, visų pirma, pokyčiai nuo 2015–2016 m. pabėgėlių krizės atskleidė mūsų sistemos, kuri nebėra tvari, pažeidžiamumą. Kadangi tik bendras ES lygmens sprendimas galėtų užtikrinti tinkamą atsaką į problemas, su kuriomis tiek kartu, tiek atskirai susiduria ES ir valstybės narės, itin palankiai vertiname pastangas pašalinti pagrindinius trūkumus.

Derybų dėl Migracijos ir prieglobsčio pakto metu Čekijos Respublika visų pirma siekė, kad būtų įgyvendinti sustiprintos išorės sienų apsaugos tikslai siekiant užtikrinti saugesnę Šengeno erdvę ir garantuoti atsakomybės bei solidarumo funkcinę pusiausvyrą.

Čekijos Respublika ypač palankiai vertina tai, kad galutiniame kompromisiniame tekste nėra nustatyta pareiga perkelti trečiųjų šalių piliečius iš kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių. Tačiau nors Čekijos Respublika palankiai vertina kitus dabartinės sistemos patobulinimus, ji pažymi, kad tarpinstitucinėse derybose galiausiai nebuvo pakankamai atsižvelgta į Tarybos įgaliojimų užmojį, o kai kurių priemonių veiksmingumas nukentėjo nustatant papildomą administracinę naštą valstybėms narėms – sudaryta praktinių sunkumų ir padidintos išlaidos.

Atsižvelgdama į tai, kad išdėstyta pirmiau, ir laikydamasi bendro požiūrio į visą dokumentų rinkinį, Čekijos Respublika nusprendė susilaikyti balsuojant dėl pakto teisės aktų. Vis dėlto Čekijos Respublika palankiai vertina ES vienybės dvasią ir mano, kad šis etapas yra nauja proga dar didesnėmis pastangomis toliau reformuoti ES migracijos ir prieglobsčio politiką, ypatingą dėmesį skiriant išorės aspektui ir novatoriškoms idėjoms šioje srityje.